

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” DIN ARAD
 310130 Arad, B-dul Revoluției nr. 77, P.O. BOX 2/158 AR
 Tel : 0040-257- 283010; fax. 0040-257- 280070
 http://www.uav.ro; e-mail: rectorat@uav.ro
 Operator de date cu caracter personal nr.2929

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre Program

1.1. Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „AUREL VLAICU” DIN ARAD
1.2. Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă “Ilarion V. Felea”
1.3. Departamentul	Departamentul de Discipline Teologice
1.4. Domeniul de studii	Teologie
1.5. Anul universitar	2019-2020
1.6. Ciclul de studii	Master
1.7. Specializarea / Programul de studii	Pastorație și viață liturgică
1.8. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență (IF)

2. Date despre Disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	ImCF2012 Viață liturgică și ethos pastoral-misionar 2
2.2. Titular Plan învățământ	doctor Farcașiu Lucian
2.3. Asistent	doctor Farcașiu Lucian
2.4. Anul de studiu	1
2.5. Semestrul	2
2.6. Tipul de evaluare	ES
2.7. Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	2
3.2. Ore de curs pe săptămână	2
3.3. Ore de seminar/ laborator/ proiect pe săptămână	0
3.4. Total ore din planul de învățământ	28
3.5. Ore de curs pe semestru	28
3.6. Ore de seminar/ laborator/ proiect pe semestru	0
Distribuția fondului de timp [Ore]	
3.4.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe	60
3.4.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren	55

3.4.3. Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri	0
3.4.4. Tutoriat	2
3.4.5. Examinări	2
3.4.6. Alte activități ...	3
3.7. Total ore studiu individual	122
3.8. Total ore pe semestru	150
3.9. Numărul de credite	6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Precondiții de curriculum	Noțiuni de bază din Pastorală pentru Seminariile Teologice
4.2. Precondiții de competențe	Deținerea tehnicilor de comunicare argumentativă și a capacității de interrelaționare

5. Condiții necesare (acolo unde este cazul)

5.1. Condiții de desfășurare a cursului	Logistică de nivel clasic + videoproiector
5.2. Condiții de desfășurare a seminarului	Orientare bibliografică, elaborare de referate
5.3. Condiții de desfășurare a laboratorului	
5.4. Condiții de desfășurare a proiectului	

6. Competențele specifice acumulate (acolo unde este cazul)

6.1. Competențe profesionale	C4.1 Cunoașterea prevederilor Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române cu privire la locul și misiunea clericilor și a laicilor în Biserică C4.2 Identificarea formelor sub care se manifestă secularismul în societatea contemporană C4.3 Analiza provocărilor pe care le pune Internetul în fața misiunii Bisericii. C4.4 Realizarea unei estimări asupra eficienței programelor educative ale Bisericii C4.5 Conceperea unor activități la nivelul parohiilor care să atragă și angajeze diferite categorii de vârstă în slujirea și misiunea Bisericii.
6.2. Competențe transversale	CT1. Aplicarea valorilor și principiilor deontologice specifice domeniului teologie, în condiții de autonomie și independență profesională CT2. Planificarea și organizarea grupului în vederea eficientizării activității CT3. Autoevaluare a nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica mediului organizațional și a pieței forței de muncă; însușirea unor metode și tehnici de învățare

7. Obiectivele disciplinei (acolo unde este cazul)

7.1. Obiectivul general al disciplinei	Însușirea aspectelor esențiale ale vieții liturgice și pastorației Bisericii, centrate pe dogma, cultul și practica acesteia
7.2. Obiectivele specifice	Identificarea problemelor și provocărilor de natură liturgică și pastorală la nivelul parohiilor; Identificarea provocărilor culturale la nivelul vieții liturgice a comunității parohiale; Identificarea provocărilor de natură pastorală la adresa comunităților parohiale; Identificarea bazelor teologice de pe care se poate da un răspuns și creea o alternativă de viață la adresa provocărilor care vin din partea lumii secularizate; Identificarea și exprimarea liniilor esențiale ale ethosului Ortodoxiei în contextul societății consumiste și informaționale;

**Conștientizarea importanței dogmei și cultului pentru viața duhovnicească a parohiei;
Conștientizarea importanței filantropiei și activităților culturale și sociale ale parohiei centrate
pe Sfânta Liturghie și pe Sfintele Taine**

8. Conținuturi (acolo unde este cazul)

8.1 Conținut Curs	Metode de predare	Observații
1. Practici nepotrivite întâlnite la administrarea Tainei Spovedaniei 2. Legătura dintre Taina Spovedaniei și Sfânta Împărtășanie. Generalități. 3. Legătura dintre Taina Spovedaniei și Sfânta Împărtășanie. Evaluarea istorică a problemei în Biserica Ortodoxă Română. 4. Legătura dintre Taina Spovedaniei și Sfânta Împărtășanie. O abordare biblică și patristică și liturgico-pastorală. 5. Legătura dintre Taina Spovedaniei și Sfânta Împărtășanie. O abordare patristică. 6. Legătura dintre Taina Spovedaniei și Sfânta Împărtășanie. O abordare liturgică și pastorală. 7. Scopul Sfintei Liturghii - împărtășirea credincioșilor. Generalități. 8. Concepția Bisericii primare privitoare la împărtășire și contextul istoric al îndepărtării de acest unic scop al Sfintei Liturghii. 9. Fundamentarea teologică a împlinirii Sfintei Liturghii prin împărtășirea preoților și a credincioșilor: temeuri biblice, patristice, canonice, liturgice și pastorale. 10. Pregătirea trupească și sufletească a preotului și a credincioșilor în vederea participării la Dumnezeiasca Liturghie și a împărtășirii cu Trupul și Sângele Domnului. 11. Considerații teologico-liturgice privitoare la rostirea Anaforalei euharistice. Generalități. 12. Rugăciunea Anaforalei euharistice și rostirea ei în primele veacuri. 13. Anaforaua euharistică și rostirea ei astăzi. Explicația teologică a mutațiilor din Liturghia actuală. 14. Necesitatea revenirii la citirea cu voce tare a Marii rugăciuni a Anaforalei euharistice.	Prelegerea; expunerea Dialog interactiv	
8.2 Bibliografie Curs Didahia celor 12 Apostoli, în „Scrierile Părinților Apostolici”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București; Tertulian, Despre pocăință, în col. „Părinți și Scriitori Bisericești”, vol. 3, Apologeți de limbă latină, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1981; Sfântul Iustin Martirul și Filosoful, Apologia I, în vol. „Apologeți de limbă greacă”, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997; Scrierile Părinților Apostolici dimpreună cu Așezămintele și Canoanele Apostolice, trad. Pr. Ioan Mihălcescu, Econom Matei Păslaru și Economul G.N. Nițu, Editura Facultății de Teologie din Chișinău, 1928; Liturghier, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1987; Pr. Prof. Dr. Ene Braniște, Liturgica Specială, Editura Nemira, București, 2002; Arhid. Prof. Dr. Ioan N. Floca, Canoanele Bisericii Ortodoxe, Sibiu, 1992; Pr. Prof. Dr. Nicolae D. Necula, Ce practici nepotrivite întâlnim la administrarea Tainei Spovedaniei?, în vol. „Tradiție și înnoire în slujirea liturgică”, vol. III, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2004, p. 200-211. Pr. Prof. Petre Vintilescu, “Sfânta Împărtășanie în spiritualitatea creștină. Deasă ori rară împărtășire?”, în rev. Studii Teologice, anul V, 1953, nr. 5-6, p. 401-413; Pr. Prof. D. Stăniloae, Mărturisirea păcatelor și Pocăința în trecutul Bisericii, în rev. Biserica Ortodoxă Română, an LXXIII (1955), nr. 3-4, p. 219; Ieromonah Ilie Cleopa, “Viața religioasă din unele mănăstiri ale Bisericii Ortodoxe Române”, în rev. Studii Teologice, anul V, 1953, nr. 5-6, p. 437-443. Arhim. Benedict Ghiuș, În ce condiții ne putem împărtăși?, Editura Bizantină, București. Carte de învățătură creștină ortodoxă, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1978; Ierom. Petru Pruteanu, Despre legătura dintre Spovedanie și Împărtășire, p. 2 (disponibil la http://www.teologie.net/2013/07/05/spovedanie_impasasire/); Pr. Dr. Emil Cioară, Duhovnicul și Taina Spovedaniei în Biserica Ortodoxă, Editura Universității din Oradea, 2007; Preot conf. dr. Dumitru Vanca, “Spovedania: marile etape istorice”, în Vocație, slujire, jertfelnicie – cinstire și recunoștință Părintelui prof. dr. Nicolae D. Necula la împlinirea vârstei de 70 de ani, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2014;		

Preot Ilarion Felea, Pocăința-studiu de documentare teologică și psihologică, Editura Scara, București, 2000;
 Ioannis Foundoulis, Dialoguri liturgice. Vol. I, Editura Bizantină, București, 2008;
 Ireneu Hausherr, Paternitatea și îndrumarea duhovnicească în Răsăritul creștin, Editura Deisis, Sibiu, 1999;
 Diac. Ioan I. Ică jr., Canonul Ortodoxiei I. Canonul Apostolic al primelor secole, Editura Deisis/Stavropoleos, 2008;
 Alexandre Schmemmann, Euharistia-Taina Împărăției, Editura Anastasia, București;
 L. Bouyer, „L'improvisation liturgique dans l'Eglise ancienne”, în rev. La Maison-Dieu, Revue française du Centre National de Pastorale Liturgique, Paris, nr. 111 (1972), p. 7-19;
 Episcop Emilian Timiadis, „En vue du prosynode. Les problemes soulevés”, în Proche Orient Chretien, t. XV, fasc. IV, p. 352-357;
 Ic. C. Papaghiannis, „Modernizarea cultului divin” (în grecește), în rev. Grigorie Palama, Tesalonic, 1968, nr. 7-8, p. 349-350;
 Episcop Serafim Făgărășanul, „Cuvânt înainte” la Sfântul Nicodim Aghioritul, Despre deasa sau rara împărtășire cu Sfintele Taine, Editura Ortodoxis Kipsely, Tesalonic, 1996;
 Diac. Ioan I. Ică jr., „Împărtășirea continuă pro și contra - o dispută perenă și lecțiile ei”, în Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine - dosarul unei controversate și mărturiile Tradiției, studiu introductiv și traducere diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2006;
 Neofit Kavsohalivitul, Sfântul Nicodim Aghioritul, Despre Dumnezeiasca Împărtășanie cu preacuratele lui Hristos Taine.

8.3 Conținut Seminar	Metode de predare	Observații
8.4 Bibliografie Seminar		
8.5 Conținut Laborator	Metode de predare	Observații
8.6 Bibliografie Laborator		
8.7 Conținut Proiect	Metode de predare	Observații
8.8 Bibliografie Proiect		

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei (acolo unde este cazul)

Conținuturile cuprinse sunt conforme cu viziunea Bisericii Ortodoxe asupra vieții sale liturgice și pastorației, asupra provocărilor lumii la adresa Ortodoxiei, în ceea ce privește învățătura de credință, spiritualitatea și cultul Bisericii

10. Evaluare (acolo unde este cazul)

Tip activitate	Criterii de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
10.1. Curs	Utilizarea corectă a limbajului de specialitate; Operarea cu noțiunile de bază; Capacitatea analitică și de sinteză; Capacitate de autoevaluare; Identificarea unor noi surse bibliografice, în afara celor recomandate	Examen\Colocviu	Răspunsurile la evaluarea finală 80% Participarea activă la cursuri 20%
10.2. Seminar			
10.3. Laborator			
10.4. Proiect			
10.5 Standard minim de performanță			
Utilizarea corectă a limbajului de specialitate; Operarea cu noțiunile de bază; Cunoașterea ideilor esențiale și articularea lor la contextul teologic-bisericesc și cultural actual			

